

NAPLÓ

Előfizetési ár:

Egész évre 3 (3) | Egyes szám ára 4 fill.

Pályaudvarokon 6 fill.

Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felelős szerkesztő:

DERÉKY ANTAL

Igazgató:

ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.

Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve

Viharok a képviselőházban Titkos ügy - A királyné gyilkosa

Viharok a képviselőházban

Nagy viharok készülnek a képviselőházban. Az obstrukció mumusa kezd ismét kísérteni. Utón-utófélen halljuk, hogy a kissebbség legközelebb riót fúj. Megunta a csendéletet s nagy harcokra készül. Ex-ibé akarja kergetni ismét az országot. Szíval, harccal akar mindenáron. A hírek szerint, a hadi tervek tömegesen készülnek már az elenzék politikai boszorkány könyvében. Kormánybuktáról, az Andrassy-csoportnak a munkapártból való kiválásáról és sok egyéb legélményről »beavatott« és be nem avatott politikusok.

Ezek a »jól beavato« állítólagos politikusok, mint mi megtudtuk, a Kossuth Lajos-utca, ugynevezett, asztali politikusok. Ezek a mindentudó, — nem képviselő urak — eresztették szélnek a riasztó híreket. Fontoskodó ábrázattal mérik végig ezek a jó urak a kisebb-nagyobb csoportokban, a Kossuth-utca jrdáját, s nagy észerezzel döngölöznek a valóságos képviselőközösség, hogy a járó-kelőkben azt a járszatot keltsék, hogy ők is hamistlan törvényhozók, akiknek az ország sorsának intézésében fontos szerep és nagy feladat jutott. Az ő agyában születnek meg az ilyen közszó hírek amelyek csak arra jók, hogy a nagyközönséget a szó szoros értelmében veit társadalmat félre vezessék.

Ezek az állpolitikusok nem gondolják meg azt, hogy az ilyen hamis hírek terjesztése által, nagyon rossz szolgálatot tesznek az országnak. Az ilyen hírek nagyon alkalmasak arra, hogy az elégedetlenek táborát a rézüli harcokba keressék. De alkalmasak különösen arra, hogy az ipar és kereskedelemnek a legnagyobb mértékben ártsanak. És ez a főok, amely jelen cikkünk megírására kényszerített bennünket. Tiltakozó szavunkat emeljük fel tehát az ilyen riasztó és nem komoly hírek gyártói ellen. Az utolsó eszmények eseményei elgőbő társzlatokat nyújtottak. Elég rézunk volt már a nyomás és szenvedésből, ne akassuk meg tehát az üdvös és az ország javára irányuló munkálkodást, ilyen rossz indultu kőszá híreknek világgá repülését. Nem alkalmasak az ilyen intrikák különösen most, amikor a középosztály és a szegény munkás ép a drátság járma alatt nyög és amikor hosszú időn át pangó iparunk és kereske-

delmünk ismét virágzásnak szándékozik indulni. Az ilyen ostoba hírek könnyen találhatnak osoba hívókra s képeket visszatartani egyes vállalkozó szellemeket attól, hogy nagyobb üzleti vállalkozásokba bocsájtkozzanak amin kánny és kisipar egyaránt kára szenved.

Elég bajunk van most amúgy is az agráriusokkal. Nagy erőt és akaratot kell kifejtenünk, hogy a millió gótok merénylete ellen megvédjük munkánkat. Ne okozunk tehát újabb galibákat, s ne honoltsuk még jobban össze hamis hírek terjesztése által, az amúgy is eléggé össze kuszál politikai állapotokat. Törekedjünk inkább arra, hogy öntudatos szervezkedés által legyőzzük elleneseinket akik bennünket minden terepen kiszorítani és kiűzörázni akarnak s zsebünkön napról-napra nagyobb operációkat végeznek. Szervezkedjünk az élelem, uzsorások ellen, s hagyjunk békét a politikusoknak. A parlamenti munkálkodás a béke jegyében indul meg, adja Isten, hogy végeredményben az országnak és népének javára szolgáljon. Kivanjunk hát szívvél-lelékkel, hogy a tanácskozások viharmentesek legyenek s az állpolitikusok jóslásai és intrikái kudarcot valljanak.

(m. l.)

Magyar jegyzők helyzete.

A múlt héten Magyarország községi és körijegyzőinek országos egyesülete Pestvármegye székházának nagytermében gyűlést tartott. Amidőn az ország jegyzői kara összegyűlt hogy helyzetét hánytorgassa, községhez, hatóságokhoz, államhoz való jogviszonyát tárgyalja, reményeiről, vágyairól beszéljen, ezek valósulása érdekében a lelkek mélyében rejtőzött óhajtásokat reformtervek alakjában az ország közvéleményének asztalára letegye: sokkal több történt, mint egy társadalmi osztály szervezkedése saját érdekei kielégítése végett, éppen ezért mi a jegyzők gyűlésének nagy súlyt, kiváló jelentőséget tulajdonítottunk.

Ma Magyarországon közigazgatás, község és jegyző egy fogalom alá alakult s a közigazgatás menetének, működése biztonságának, a községek boldogulásának eleven sorsa a jegyző, akinek keze szüntelen az ország szívében nyugszik s érzi, átérzi millió szív minden dob-

banását, tiszta szemű látója ama vágyaknak, kívánságoknak, amelyek milliók lelkében még csak homályos sejtelemként ébredezni kezdenek. Ezért mondjuk mi, hogy a jegyzők gyűlését nem szabad, nem lehet egy társadalmi osztály szervezkedésére irányuló törekvés sekélyes nivójára értékelni. A jegyzők minden törekvése összeforrott a közigazgatás és a községek valódi, igazi érdekeivel. A jegyzők reformtervei soha sem csak a jegyzői kar tagjainak egyéni boldogulását célozzák; e tervek, azok valósítása iránt elhangzott kívánságok a közigazgatás, a község jól felfogott érdekei védelmezéséből, azok fejlesztésére irányuló törekvésből fakadnak.

A mi jegyzői karunk annyira speciális magyar intézmény, annyira egy test és vér a magyar közigazgatással, a községgel, annyira áthatja ezek érdekeinek gondozása, ezek szeretete az egész jegyzői kar minden egyes tagját, hogy a karunk minden reformeszméje a községi élet által létrehozott szükségékből születik; soha a magyar jegyzői kar kári érdekeit nem helyezte a községi és közigazgatási közérdek felé, hanem annyira összeolvastotta magát ez érdekekkel, hogy ma a jegyzők kári érdekeinek kielégítése egyértelmű a közigazgatás és a községek érdekeinek betöltésével.

Aminő a jegyző helyzete, olyan a közigazgatás működési képessége, olyan a községek önkormányzati életének funkcionálása. A jegyzők szaván az ország szól hozzánk — méltó és illő, hogy, e szavak meghallgatassanak s ne tűnjenek el nyom nélkül, mint a vékony vízerecske a sivatag forró homokjában. Az országnak sok milliónyi népe él a községek keretében, akiknek boldogulása, helyzete a legszorosabb kapcsolatban áll a községi közigazgatás színvonalával, akik mindennapi életüknek számtalan vonatkozásában fűződnek a községi életműködéshez. E milliók jogos érdeke parancsoló szükségé teszi a községek igazgatásának haladéktalan reformálását. A jegyzői kar kebeléből is, de magából az országos egyesületből is sok életrevaló reform-eszme támadt már hosszú évek óta, amelyek valamennyiét a gyakorlati élet érlelte meg: tág tér nyílik a reformátor előtt, hogy biztos kézzel megalapozza a reformmű pilléreit.

Most már nem lehet szó toldozásról-foldozásról, azzal a munkával, mely apró, jelentéktelen változtatásokat eszközölt, hogy kitérhessen a nagy kérdések elől, fel kell hagyni. Radikális, az egész községi igazgatást minden vonalon felölelő, megszervehető reformra van szükség. Le kell rombolni az ócska, düledező falakat, mielőtt összeomolva, magok alá temetnék közigazgatásunkat s helyükbe újakat kell alkotni, amelyek biztos védelmet nyújtanak. Ézer és ezer alakban kidolgozták a jegyzők már a községi igazgatás reformjának legparányibb részleteit is, maga az élet is félreérthetetlenül kimélyítette a mesgyét, amelyen a reformátornak haladnia kell; nincs és nem lehet helye az elodázásnak, ma fontosabb, sürgősebb, égetőbb s következményeiben fontosabb feladat nincs, mint a községek igazgatásának gyökeres reformja.

A Napló Mindenütt

Kolduló gyermekek.

Most, a hidegebb idők beköszöntésével mindig előkerülnek az utcák és kávéházak apró, kis koldusai. Hazuról elbitangoló, csavargó apróságok, sokakat meg a szívtelen szülők kergetnek ki az utcára, s utón-utófélen fogják el az embe- reket, vagy a kávéházakban kínálgatják a markukba nyomott hírlapokat, melyeket villámhárítól hordanak magukkal. Sokszor irtunk már arról, hogy a rendőrségnek kellene valamit tenni ez ellen. A koldulás tiltva van nagyoknak, kicsinyeknek egyaránt. De a kicsinyeknek százsorta jobban. Az életben előradt, legtöbbször munkaképtelenné vált öregeknek már csak a nyomoruságos életük továbbtengetéséhez kellene a koldusállás. De a gyermeklélek más. Azt félteni kell, mert a megszokott koldulás könnyen elszoktathatja a rendes munka szeretetétől és korán a züllés lejtőjére viszi a zsenge gyermeklelket. Ahány koldus gyermek van az utcán, majd ugyanannyi a vesztesége a dolgos polgári társadalomnak munkáskezekben. Igaz, sajnós, el kell ismernünk, hogy itt „csak” a rendőrség nem segíthet. A rendőrség mellé más tényezőknél is oda kell állani, hogy az utcák és kávéházak megtisztuljanak a kis koldusoktól. A rendőrség csak tilthat és büntethet. De nem szüntetheti meg a koldulás okát, a mely mindennapos esetben vagy a kiáltó nyomor, vagy a szívtelen, hűnös szülő szív. Itt a gyermekvédelmi egyesületeknek kell munkába állni. Azok nyomozzák, kutassák ki a kis koldusok körülményeit. Ha ezt sok szeretettel, nagy lelkiismeretességgel végzik, akkor meg van az orvosság, egyébként hiába ■

18. oldal

legerélyesebb rendőri intézkedés is, az utcákon továbbra is csak ott lesznek a kis koldusok.

Méreg a papirosban.

A hus tudvalevőleg élelmi cikk s mint ilyet enni szokták, — már legalább azok, a kiknek telik erre a fényűzésre. Miután pedig az élelmi cikkek elárúsításánál szilkséges egészségi és tisztasági formulák a mérsárosokra s hentesekre is kötelezők, — éppen ennél fogva tehát ezeknek nagy többsége nem ismeri, vagy ha ismeri, nem akarja azokat betartani. Ezen a téren a hatóságok orvoslása egy pillanatra sem volna elodázható s nem is igényelne valami nagyszabású intézkedést. Hisz csupán egy kis apróságnak tetsző s általánosan elterjedt szokást kell kiküszöbölni. Egy ilyen irányu rendelkezést — egy-két bírság — néha napján egy-egy kis ellenőrzés és megszünt az egész. Hogy mi szűnik meg? Hát bizony a hentes- és húsüzletekben árusított húsok ócska papirosba és újságokba való csomagolása. Ez ugyan elég botrányos állapot, ha meggondoljuk, hogy ez az ócska, poros, piszkos papiros, melyet talán le sem porolnak, mielőtt a húst beletakarják, a különböző kiadó és hivatalok poros padlásairól kerül a kiselejtezt követő árverések után mérsárosainkhoz és henteseinkhez. Szinte bizonyos, hogy csak az a papiros kerül így árverés alá, mely egyébként nem volt elhasználható — egészségügyi célokra. Ezek a papirok tuberkulotikus és isten tudja milyen más fertőzött emberektől származó bacillusokkal lehetnek telítve, de még ha nincsenek is, a tisztasági érdek, — az emberi jó ízlés tiltakozik a használatuk ellen s követeli a sürgős intézkedést.

A krajcár és a paprika.

Meg kell hagyni, hogy rend és lelkiismeretesség van Magyarországon. S hiába mondják, hogy nálunk az anyagilakos felemelt az esküdtsek, meg hogy mindenféle nagy panamák és adóeltagadások folynak, mi ezeket a vádakat megcáfoljuk azzal, hogy két esetet ragadunk ki a magyar bürokratizmus és pedantéria nagy taposómalmából, s ezzel elnémitünk mindazokat, akik akár a magyar igazságszolgáltatást, akár a mintaszerű közigazgatást szidják.

Az egyik eset egy nagyvárad ügyvéd esete. Tartozott egy egész krajcárral a nagyvárad adóhivatalnak. Emiatt kapott egy, két, három, meg még több fizetési meghagyást két éven keresztül állandóan. S mivel nem fizetett, megjelent nála az adóvégrehajtó és le akart foglalni egy karosszékét. Szeretnők, ha kiszámítaná valami tudós matematikus, hogy az a sok aktaírkálás és az ezzel eltöltött idő vajon mennyibe került az államnak? Valószínűnek tartjuk adatok nélkül is, hogy nem sokat kereshetett azon a krajcáron.

A másik eset még jellemzőbb. Egy ügyész vádat emelt komoly, alapos vádiratban egy tizenéves gyermek ellen, aki a vádirat szerint „egy darab savanyított paprikát olyan céltól vett el, hogy azt jogtalanul elcsajátítsa”. Tanukat is jelent be és a főtárgyalás kitűzése iránt is intézkedést kér, egy jogtalanul el tulajdonított savanyu paprika miatt.

És még mondja valaki, hogy nem boldog ország Magyarországon. Ha krajcáros tartozások és savanyu paprika lopások nem volnának, az adóhivatal és az ügyész a lábukat lógathatnák unalmukban.

Reggelizez előt fél pohár SCHMIDTHAUER-féle Igmándi keserűviz az elrontott gyomrot 3-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Használatra valódi áldás gyomorbetegségeknél, székrekedésekben szenvedőknek. — Kis üveg 40 fillér. Nagy üveg 60 fillér.

TÖRLEY
TALISMAN
CASINO RESERVÉ

IRODALOM MUVESZET GESZTENYESÜTŐ.

Csúszd a g azdag nak télen ugy, mint nyáron,

Fagyos télen át is járhat a rózsakon. De a szegény ember alig-alig elhet... — Vegyének uraim, forró gesztenyéket!

Dermesztő szél söpri szem'be a havat, Nem tágit, jól tudja, csüggedni nem szabad.

Harcolni készfeti a bubájos élet... — Vegyének uraim, forró gesztenyéket!

Elég szegény arra, alamizsnát kérjen, De a szive sügja, hogy koldulni szegényen — Amig roncsstében van egy szikra élet... — Vegyének uraim, forró gesztenyéket!

A parázs elhamvad. Az óra tizenegy. A gesztenyesütő csendesen haza megy. Dideredve nyugszik: ál'ában beszélt... Vegyének uraim, forró gesztenyéket!

Fülei Szántó Lajos.

Fővárosi színházak. A Vígyszínházban csütörtökön tartották meg a „Kormánybiztos” bemutatóját. Guthi Soma új bohózata hamarosan megnyerte a nagy hallgatóság tetszését és már az első jeleneteket nagy derűvel fogadták. Amely aztán mindvégig a legjobb hangulatban tartotta a közönséget. Hegedűs Gyula, aki időnán szüntelenül a színpadon van, rendkívül mulatságos figurát csinált Tuzár mesterből, a kormánybiztosként szereplő pesti betörőből. Énekszámra valósgal szentációt keített. Viharosan megtapsolták Hegedűs és Ferenczy Károly kettősét is. Gazsi Mariska, Makay Margit, Vendrey Ferenc, Tanay Frigyes, Tapolezay Dezső, Szerényi Zoltán, Tihanyi Miklós, ifj. Ditrői Mór, Sarkadi Aladár, Bárdi Ödön, Győző Lajos együttese igazán bohózat tempóban játszotta a „Kormánybiztos”-t.

Várszínház. Nádassy igazgató megszerezte előadásra Granichsfätten Bruno „Fiu vagy leány” című operettjét, amelyik Bécsben és Berlinben nagy sikert aratott és csütörtökön mutatta be telt ház előtt zajos tetszés mellett. Az operette női főszerepét Peterdi Etelka, Telek Ilona és Nádassy né játszották, míg a férfiak közül Várady, Békéssy, Rákossy, Szigei és Uj Kálmán jutottak kitűnő szerepekhez. Az igazgató az operethez egészen új jelmezeket és díszleteket készíttetett és személyesen rendezte az újonságot, nagy tudással.

Ney Dávid. A magyar énekművészet egyik megdicsőült nagyságának. Ney Dávidnak sirhantját díszes emlékművel jelölték meg tisztelői és barátai. A síroszlopot a ríkóskereszturi temetőben ma, október 24-én, délelőtt tizenegy órakor avatják föl. A művészi kivitelű, díszes síremlék, a magyar művészek által kiállított „Kületár” című. Blum Lajos sírkőrártárában (Köztemető-ut 4.) készült és általános feltűnést keltett.

A fűszeres, mint drámairól. Pécsen sok baja van az igazgatónak a helyi szerzőkkel, akik elárásztják a színházat színre soha nem kerülő darabjaikkal. A mult héten egy fűszeres küldte be darabját, amelynek a „Budapesti fűszerezsek” a címe s máris sürgeti az előadását. Az igazgató félve bár, de már hozzáfogott a darab elolvasásához, de nem sok reménye van arra, hogy a magyar drámaírodalomnak egy új csillagát fe-

dezheti föl a „Budapesti fűszerezsek” szerzőjében. A fűszeres szerzőnek persze még kevesebb reménye van arra, hogy darabja a pécsi színház műsorát fűszerezheti.

A titkos ügy.

Véka alatt maradt szen áció. (Saját tudósítónktól.)

A főkapitányság épületében tartózkodni szokott hírlapírók szokatlanul nagy látás-futásnak, izgalomnak voltak tanúi a minap. A riporterek jól tudják azt, hogy az ilyen nagy forgalom mindig valamilyen nagy szenzációval van összefüggésben.

Nosza megindult az érdeklődés. Mindenki szaglászott, mindenki fürkészett, végig járták az összes osztályokat, a detektívönök szobáa előtt szinte egymásba ütköztek, de nem lehetett megtudni semmit. Sötét fátyol borult az eseményekre és a nyomozás, kutatás tolyt tovább. annyira titokban maradt minden, hogy senki nem tudott meg semmit. Két nappal az izgató események után azonban kipattant a nagy titok, de ekkorra elveszítette szenzáció jellegét, mert a titok rejtélye is kiderült.

Nagy a politikusjárás mostanában az osztrák fővárosba. Valahány vonat megy Bécs felé, az mind visz vagy egy minisztert, vagy egy államtitkárt, de legalább is egy pár delegátust. Az egyik ilyen politikában utazó, a neve maradjon titok, mondjuk az egyik államtitkár, az esti vonattal érkezett vissza Budapestre. Az illető házias ember, de élt az alkalommal, hogy a felesége csak reggelre várta és nem ment a pályaudvarról a lakásba, hanem... meglátogatta a barátját.

A legierősebb dolog, hogy ha valakiből előkelő politikus lesz, akkor a nimbusz növelésére egy kedves, kicsi kis barátját is szerezt be, ez már hozzátartozik a reprezentációs kötelezettségekhez.

A mi politikusunk is ehhez az édes, kicsi kis barátjához hajtott, aki a Sándor-utcában lakik egy kedves, buján berendezett lakásban. Dictum-factum reggel lett. A méltóságos ur felkelt, összepakkolt, kocsiba vágta magát és hazahajtott a lakására. Itt átlőltözött, megmosakodott, azután bement a hivatalába. Itt érte a rettenetes kinos meglepetés. Tárcaja, a melyben néhány ezer korona pénz és nagyon fontos és titkos feljegyzések foglaltak el-tűnt. Hazasietett a lakására, de ott nem volt a tárca, arra pedig határozottan emlékezett, hogy mikor a bécsi vonatból kiszált, akkor még megvolt.

— Hol lehet? Hol lehet?

— Hopp. Megvan. A kis nőnél. Kocsiba ült, odament, de a nő nem tudott a tárcazó. Ekkor megfogamzott lelkében a sanda gyanu és az meggyőződés vert benne gyökeret, hogy a tárcazt a kis nő lopta el, még pedig valamilyek politikai ellenfelének biztosítására.

Elhobogott a rendőrségre és magának a főkapitánynak adta elő panaszát. Erre megkezdődött a titkos nyomozás.

A kis nőnél házkutatás volt, de eredménytelenül.

A politikus betegét jelentett és nem ment be a hivatalába, nehoey kiderüljön a tárca elvesztése, a mely

reá nézve végzetes következményekkel járt volna. És bizott a rendőrségben. Minden félórán oda telefonált, hogy van-e eredmény? De hiába volt minden.

A második nap délutánján belül a szobájába a felesége, kezében a tárcazával.

— Az utitáskád alján volt ez a táska; nincs rá szükséged?

— Dehogynincs, dehogynincs, már napok óta ezt keresem. — A feleségének persze nem mert szólni az elveszett tárcazó, mert az volt a meggyőződése, hogy az a kis nőnél maradt.

A tárca bizonynyal öltözködés közben, a mikor belenyult az utitáskába, odament s ott maradt.

Siettek lefujni a rendőri nyomozást. Azután bement a hivatalába és elvégezte dolgait.

A kíváncsiak kedvéért ide írjuk azt is hogy a tárcaóban volt pénz még aznap a kis nő kezébe került... fájdalomdíj a meggyanúsításért. (d.)

HIREK

Kenyeret a népek.

Rögen mult idöbbe, Róma letűnt századaiba vissz azzal szembe beállított a gondolat, lelki szemünk előtt látjuk az elégedetlen, iüvöltözö plebs tógás seregét, amint feje föl emelt kezekkel kiabálja: „Panem et circenses!” Azóta romba-dőlt a Capitolium, világávróssa, modern várossá lett a „Róma divina” s éhes lázárjai félig meztelenül kéregetik a soldikat. Sok változott azóta, csak a régi római plebs sikoltozó jelszava maradt meg: Kenyeret a népek!

Igen, a kenyérintég és a nyomában járó botrányosom, megmaradtak. Lázasan marakodnak a kenyéért, izgató tusákat, rettentő harcokat vívnak az emberek a kenyéért. S ez a harc vad és kegyetlen megszüntet szeretetet, megbarátságot s szétlépi a legszentebb köteleket azért, hogy diadalmaskodni lehessen a rettentő küzdelemben. Akinek már van kenyere, az irigylt azt, akinek nagyobb van, akinek nincs, az meg azt, akinek van bármily kicsi is. Százerek nyomorognak, ezrek szórnak s-ét kincseket, mert nincs egyformaság a világon. Most már közelg a tél, a zordon, a rideg évszak, amely mindig meghozza a maga számtalan áldozatát, a kenyér halottait. Persze most fűteni kell annak, akinek lakása var s nem lehet Isten szabad ege alatt aludnia annak, akinek nincsen. Így azután kevesebb marad kenyérré s növekszik az öngyilkosok száma is.

Aztán, ha valakit idegen pénzhez kényszerít nyulni a kenyér hiánya, akkor lehet fuldokolni a botrányban, lehet élvezni a szerencsétlenek vergődésének látásában.

Hányan lesznek a télen, akiket meg fog ölni a kenyér hiánya, hány jeltelen serral lesz több oda kinn a temetőben? Szomorú gondolatok! Segíteni nem tudunk rajta, mert a társadalom tulontul igénybe van véve, úgy hogy minden

LÖWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 K-tól feljebb remek kivitelű sirkővek rendkívüli nagy választékban kaphatók. Minden e szakmába vágo munkát, temetői javaknak vételek és aranyozások jutányosan és lelkiismeretesen készítenek. Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában.

csak kis mértékben szereplő társadalmi embert is nyomásztóan súlyosítanak a jótékonyág szükségletei.

De legalább haszna volna ennek a jótékonyágnak! Rendeznek gyermeknapokat, jótékonycélú estélyeket, mulatságokat és a legtöbb esetben a rendezés költségei, az esetleg fellépő művészek jutalmazása, irodai költségek, rendezési fiakkorozások javarészen felemészti a költségeket s olyan száználmasan silány összeget juttatnak jótékony célra, hogy szinte neveltséges. Nem azért adjuk ugyebár jótékony célra a koronáinkat, hogy minél díszesebb emelvényen üljön a védnök, hogy a terem gyönyörűen legyen díszítve, hanem azért, hogy segítsünk szenvedő embertársainkon.

Lehetne, sőt kellene is ezt a dolgot valami módon rendezni. Ki kellene vetni adóiban a jótékonyági összeget, úgy bizony több jutna jótékony célra, több lenne a kenyér és kevesebb a halál.

A királyné gyilkosa.

Tizenkét esztendő óta volt rabságban Luccheni Luigi. Életfogytiglani fegyházra ítélték ezt az elvetemült gonosztevőt, aki 1898 szeptember 10-én Genfben halálos sebet ejtett a mi Nagyszász királyasszonyunkon, Erzsébet királynén. Az olasz anarkista töre megölte a jószágos szívű királyasszonyt, gyászba borította ezt az országot, amely jóakaróját vesztette el Erzsébetben.

Azóta hallgatott a hír Luccheniről. Csak néha került a neve az újságokba és ezek a nagyritkán megjelent tudósítások arról adtak hírt, hogy a gyilkost bántja a lelkiismerete, Luccheni ördög, öngyilkosságot kísérel meg, keresi a halált, amelytől a szabad Svájc törvényei megkímélték.

Az utóbbi napokban is ilyen hírek jöttek Genf-ből, hogy az örökös rabságra ítélt gonosztevővel alig bírnak az örbk, azt jelentették a táviratok, hogy Luccheni megtebolyodott. Most aztán, a múlt héten Luccheni Luigi öngyilkos lett. Céljában fölakasztotta magát és a mire este tettét észrevették, már halott volt.

A gyilkost tehát utólrta a végzete. A törvény megmentette őt az akasztófától, de a bűn tudata, a lelkiismeret nem volt ilyen irtalmatlan hozzá.

Haverda Mariska levele.

Haverdák most már együtt ülnek a budapesti Maglódi-úton lévő gyűjtőfogházban. Jánosyt és Vojthát mindjárt az ítéletet követő napon, Haverda Máriát pedig a napokban szállították ki a gyűjtőfogházba. Hát bizony ez a transport nem ment egészen simán. Mária sirt, könyörgött, hogy ne szállítsák ki addig, a míg a Kuria nem dönt az ügyben, de kérését nem teljesítették. Pedig minden lehetőséget elkövetett. Ártatlannak vallja magát és bizik benne, hogy a Kuria föl fogja menteni. Elítélte után Haverda Mária levelet írt egyik védőjének. Ebben a levélben arra kéri az ügyvédet, hogy tegyen meg mindent az érdekében. Levelet így fejezi be:

— Talán királyi kegyelmet lehetne kérni? De tudom is én, mit beszélek itt össze-vissza? Hisz azt hiszem, meg kell örülnöm. Tegnap azt hallottam, hogy holnap kivisznek a gyűjtőbe s ott rám adják a rabruhát, kérem, könyörgök, hogy amíg a Kuria nem dönt, ne tegyék ezt velem. Ne tegyék teljesen elviselhetlenné amugy is rémes sorsomat. Ugy-e, nem hagynak el? Elvégre Szegeden felmentettek, itt sem volt bizonyíték ellenem, mégis tisztelettel évre ítélték el. Könyörgöm, adják vissza gyermekemet és ne engedjenek élve eltemetni Tisztelettel a világ legszerencsétlenebbje:

Haverda Mária.

Faludy balesete.

Faludy Károly tudvalevőleg színész, a pécsi színtársulat tagja. Kapott egy nap szabadságot, hogy új gépját Kanizsán kipróbálja és a város nagylelkű közönségének bemutassa. Ez az egy nap kevés volt ahhoz, hogy Faludy az új gépet kiismerhesse, de mert mindenképpen be akarta mutatni azt, hogy a gép repülésre alkalmas, ez a tiszteletreméltó, de

mindenesetre meggondolatlan ambíciója balesetre vezetett.

Faludy kedden este érkezett Nagyváradra és csütörtökön egész nap a katonaréten dolgozott. Délután 3 órakor motorpróbát tartott s midőn ez bevélt, elhatározta, hogy repülni fog, bár még gurulópróbákat sem tarthatott. Megindították a motort, a gép elrohant és ekkor Faludy megrántotta a magassági kormányt. A gép hátulso része fölemelkedett és mivel Faludy még egyre húzta a kormányt és az első emelkedés szénzáclójában nem volt elég higgadt ahhoz, hogy a motort elállítsa, a gép első kerekeire támaszkodva maga körül megfordult a levegőben és Faludyt maga alá temette.

Faludy lábán jelentékenyen megsérült, bár sérülése, szerencsére nem veszélyes. A gép is komoly töréseket szenvedett.

A halálbor.

Lapunk legutóbbi számában megírtuk, hogy a köröshegyi rejtély ügyében a vizsgálat szálai két irányban húzódnak. Ezt az értesülésiünket megerősítik most a nyomozás eddigi adatai. A budapesti rendőrségen Tóth János rendőrkapitány és dr. Bartha Ferenc fogalmazó kutatják energikusan, vajjon bűnösök-e Radanovitsék, s ők okozták-e a halálhozó szerencsétlenséget. Kaposváron pedig Kulin királyi ügyész és Lapok vizsgálóbíró dolgoznak fáradhatatlanul, hogy a rejtélyes ügyben világosságot derítsenek. Radanovitsék részéről Edvi Illés Károly, a híres kriminalis-igyekezik kihogozni a valóságot. Ő gyűjt nagy buzgalommal az adatokat, amelyekkel megcáfolná igyekezik azt a feltevést, hogy Radanovitsék terhelik a felelősséget. Eddig csunán egy a bizonyos. És pedig: kétségtelen beigazolást nyert, hogy sztrichninnmérgezés történt. A többi hír merő kombináció. A fődolog most annak a kiderítése, ki keverte a mérget a borba.

Megörült a kolerától.

Végardó apró zemplénmegyel kísérelés, Sátoraljaihely és Sárospatak között. Az első kolerás hírekre Végardon is kidobolták, hogyan védekeznek a falu lakossága a betegség ellen. Szakáll Veron, jómodu özvegyasszony álmétkodva hallgatta a kisbíró előadását és a tudatába csak az ragadt bele, hogy irtalmatlanul megbüntetik, aki a ragályt terjeszti. Ugyanezen időtől örvendtes családi esemény köszöntött be egy fiatal földművelőszáza. Tóth Imre portáján, de mert az őszi veféménvek minden dolgos kezét igénybe vettek, két napig fekiált ágyban az asszony és azután kiment a mezőre, hogy munkához lásson. Hűvös őszi idő járt és kevés kellett hozzá, hogy a még mindig bágyadt, elgyötört asszony meghüljön. Ujhól ágyának esett, betegeskedni kezdett és itt lép közbe Szakáll Verona asszony. Ellátogatott Tóth Imréhez, odaült az ágya mellé és nagy suttozva mondta el, hogy a betegség alig lesz más, mint kolera. De valahogy orvost ne hívasson, mert akkor kiderül a kolera és megölik, nehogy a betegség tovább terjedjen. És elmondta mindezt a maga falusias bőbeszédiségével, ugyan csak elaprózva a dolgot és Tóth Imrének utig elég volt ahhoz, hogy belegyötörjék a félelembe a lelke. Orvost nem mert hívni, az állapota is folyvást rosszabbodott és az asszony, a maga lázas rettegésében, hitet mert volna arra tenni, hogy megkapja a kolérát. A félelem annyira erőt vett rajta, hogy beleörült a rettegésbe. Hétfőn este kiugrott az ágyából, felkapott egy a szobában heverő fadorongót és azzal akart apró gyermekre rátámadni. Tegnap beszállították a sátoraljaihelyi Erzsébet-kórház elmeorvososztályára.

Közgazdaság.

A Gazdasági gépgyár. Az Első Magyar Gazdasági Gépgyár részvényei hirtelenében 15 koronával szöttek fel, ami a tőzsdén általános feltűnést keltett. Ezt azzal magyarázzák a beavatottak,

hogy a gyár ezidei üzletmenete kiválóan kedvező, s a gyár malom- és géposztálya igen jól dolgozik. Az osztalék ez idén nagyobb lesz a tavalyinál.

Az Első Magyar Általános Biztosító. Alig egy év leforgása alatt, néhány ezer koronával emelkedtek az Első Magyar Általános Biztosító Társaság részvényei. A hírek szerint a vásárlást egy pénzcsoport szorgalmazza, amelynek okául azt adják, hogy a részvénytőkét hat millió koronáról tíz millióra emelik föl. Ennek a pénzcsoportnak az élén állítólag, az intézet vezetőemberei állnak. Más hír szerint, az érdeklődő pénzcsoport nincsen vonatkozásban a mostani vezetőséggel. Hogy a kombinációk közül melyik az igaz, azt nem sikerült megtudnunk.

A Magyar Általános Hitelbank. A Magyar Általános Hitelbank értesítette Schaumburg Lippe herceget, hogy élni kíván opcióban biztosított jogával, vagyis megvásárolja Szlavóniában levő verőcelei birtokot. A birtok vételára negyvenhárom és fél millió korona. A bank az óriási uradalmat parcellázni fogja. Az adásvételi szerződést, mint értesülünk, már legközelebb megkötik.

Háztulajdonosok és lakók figyelmébe.

Lakásának poloska és moly elleni karbantartásait helyiségenként ötven fillér havi díjért elvállalja

STANDARD
féreg elleni karbantartó társaság.
IV. Kossuth Lajos-utca 14-16.
Telefon 66-63.

Blum Lajos

kőfaragó- és élektüzlet
Budapest, VIII., Köztemető-ut 4.

Magyar művészek által tervezett művészi síremlékek állandó kiállítása. Márvány, gránit- és syenit

síremlékek

egyszerű és díszesebb kivitelben isapható

Nyilt-tér.)

Kistájgerozás.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület tulajdonát képező Baross-teri házából 8 évi pontos lakbérfizetés daczára minden ok s megkérdézősem nélkül 650 koronával kistájgeroltattam. Fogmütermemet már Baross-ter 18. szám alá helyeztem át, hol érem engem szükség esetén felkeresni sziveskedjék.

Tisztelettel

Guttermuth János

Baross-ter 18. (a keleti pálya udvar közepében). Telefon: 159-63

Nyilatkozat.

Dr. Hampel József aláírásával egy röpcédula került forgalomba, melyhez alulírott társaságnak semmi köze nincsen, arra semmiféle ingerenciát nem gyakorolt, amint távol áll tőlünk ilyen eszközökkel harcolni.

Mi igazságos ügyünket egyrészt a sajtó védelme alá helyeztük, másrészt sérelmeinket az illetékes fórumok elé terjesztettük és mielőtt ezek a tényezők nem nyilatkoztak, minden más lépést kerülünk.

Mi ügyünk képviselőivel semmi más tényezőt nem bíztunk meg és eleve tiltakozunk az ellen, hogy illetéktelenül bárki ezen ügybe beavatkozzék.

Magyar kivitel és csomagszállítási részvénytársaság.

E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

FORRAHALMI LÁZ.

3 (Arzűbaschew regénye.)

A boulevardon találkoztak Pasa, Afanasjew-el és egy alacsony, sovány leánykával, akinek — természetéhez aránylag — tulnaggy feje, gyér fekete haja és szép mandulaszerű szemei voltak.

— Lám, lám, Lizácska! — köszöntötte őket hangosan Pasa és azután a tisztához fordult, noha a katonaságot ki nem állhatta és hideg, száraz hangon üdvözölte:

— Jó napot, Saminow ur!

— Jó napot! — viszonzta barátságosan a hadnagy, Pasa azután ismét Lizához fordult:

— Ha már a szerencsés véletlen összehozott bennünket, megragadom az alkalmat a kölcsönös bemutatásra. Dóra Barsawkája — ez pedig Liza Tsumakowa kisasszony, akitől már sokat beszéltem önnek.

Liza üdvözlésre nyujtotta kezét, melyet Dóra erőteljesen megszorított apró, fonnyadt kezével.

— Örvendek, hogy megismerhetem; Pasa sok jót és szépet beszélt már önről.

A boulevard végén levő katonakaszinó kertjében felharsogott a zene. A fuvó hangszerek acélos, harsány szólama messze kihallaszott a boulevardra és a majd bánatosan szomorú, majd tulságosan vidám dallamok bizonytalan időközökben váltották fel egymást.

A leányok elől haladtak, a hadnagy és Pasa hátul követték őket.

— Tram-tata-tram-tatata! — ismételtette jókedvűen a hadnagy, a zene szólamát.

— Ki nem állhatom a katonazenét! — mondta Pasa Afanasjew, miközben akarata ellenére is összeráncolta a homlokát, nem csupán azért, mert a trombiták harsogása bosszantotta, hanem inkább azért, mert a hadnagy társasága untatta és ostoba, üres embernek tartotta.

— És miért nem szereti a katonazenét? — kérdezte barátságosan a hadnagy.

— Azért — válaszolta gunyosan Pasa — mert tulságosan zajos, tolakodó és az önök karmesterei mindég a legelcsépeltbb melódiákat választják ki... az ördög se tudja, honnan szedik elő! Pedig, ugyebár, van ennél jobb zene is? Itt minden egyes hangból kiérezni, hogy az emberek egyáltalán nem komoly ambícióból művelik a zenét, hanem pusztán azért, hogy a közönséget mulattassák — ami sikerül is...

— No tudja, azért mégis jól esik, ha az ember az ilyen csodaszép esteiken, egy kis csinos muzsikát is hallhat!

Pasa Afanasjew lesúttó tekintettel nézett végig a hadnagyon és dühében harapdálta a saját ajkait.

— Hallja! Hallja! — kiáltotta elragadtatással a hadnagy. — Nagyon csinos! A Gésa-keringő! Tralalala! — És vígan ültötte a zenéhez a taktust.

Pasa elfintorította az arcát és az orrát és felülről lefelé kicsinylőleg végig mérte szemével a hadnagyot. Liza visszafordította a fejét és szigorú tekintettel szintén hallgatás parancsolt.

Segédszerkesztő: Mezey László.

Kiadja:

"NAPLO" UJSÁGVÁLLALATA.

